DOSSIER AKTIEF 1987 COMMODOR

AKTUELE BIJLAGE BIJ COMMODORE DOSSIER

NIEUWS

SPEELS REVALIDEREN

De C-64 wordt steeds vaker gebruikt in de medische sector. Maakten we twee maanden geleden melding van de Bodylog, nu is het de beurt aan het Nederlandse bedrijf Centarium dat de 'myostick' heeft geïntroduceerd.

Deze vinding maakt het een patiënt mogelijk op een speelse manier spieren te revalideren. Met de myostick kan de patiënt een Commodorecomputer bedienen door het aanspannen van spieren. Op deze manier kan iemand spieren revalideren door bijvoorbeeld een computerspel te spelen.

De Myostick is ontwikkeld in samenwerking met medewerkers van de Rijks Universiteit Leiden.

Volgens de fabrikant is de prijs van de Myostick dusdanig (1075,- excl. BTW) dat het apparaat binnen het bereik ligt van iedere revalidatie-patiënt. Hierdoor is het mogelijk het genezingsproces deels te verleggen van het revalidatiecentrum naar huis.

Het zal duidelijk zijn dat de patiënt minder afhankelijk wordt van hulp van anderen. Nederland heeft jaarlijks tussen de 20.000 en 30.000 spierrevalidatie patiënten, waaronder veel verkeersslachtoffers. De Myostick is te gebruiken bij het revalidatieproces van vrijwel elke oppervlakkige spier. De Myostick is het beste te vergelijken met een joystick. De spanning die een spier bij aantrekken afgeeft, de zogenoemde spierpotentiaal, wordt geregistreerd door op de huid bevestigde oppervlakteelektroden. De Myostick geeft deze potentiaal als elektrische activiteit door aan de Commodore-computer.

De patiënt kan zelf kiezen met wat voor een programma hij aan het werk gaat. Naarmate de spier weer krachtiger wordt, wordt het resultaat van een spel beter. Hierdoor kan men snel vorderingen zien van de revalidatie.

Het voordeel van de Myostick

boven bestaande apparatuur is volgens de fabrikant dat de revalidatiepatiënt nu ook nog een uitdaging heeft. Bij bestaande apparatuur, die bovendien ook nog erg duur is, krijgt de patiënt alleen 'feedback' over de kwaliteit van de spier door een afbeelding of een geluidssignaal. Daar komt nog eens bij dat de myostick bovendien een geschikt hulpmiddel is voor motorisch gebrekkigen. Het apparaat is namelijk voorzien van zogenoemde aanraakschakelaars, waardoor het kan worden verbonden met willekeurige losse metalen voorwerpen. Door het aanraken van zo'n voorwerp kunnen aan de computer opdrachten worden gegeven.

Voor inlichtingen: Dhr. M. Visbeen, tel: 01803-17511

GEZOCHT

Heeft u ook vaak moeite mensen te vinden die dezelfde hobbies hebben? Het in Lelystad gevestigde bedrijfje Interpost probeert daar wat aan te doen.

ledereen kan zich met zijn of haar speciale wensen tegen een kleine vergoeding in het computerbestand laten opnemen van Interpost. Interpost zorgt er dan voor dat u een lijst krijgt van namen en adressen van mensen die zich hebben laten inschrijven met dezelfde wensen. Die wensen kunnen hobby of interesses zijn, maar ook vraag en aanbod. Wie een briefje naar Interpost schrijft krijgt geheel vrijblijvend gratis informatie van de service toegestuurd, inclusief een inschrijfformulier. Het adres van Interpost is: Postbus 1143, 8200 BV Lelystad.

AANDELEN EN OPTIES

12 keer per jaar. In februari, mei, augustus en november als bijlage in het hart van Commodore Dossier, in de overige maanden als losse uitgave uitsluitend voor abonnees van Commodore Dossier.

COMMUDDRE DOSSIER AKTIEF verschijnt

DEZE MAAND: NIEUWS

Pagina 1

BRIEVEN

Pagina 3

BYTES & BYTES
Pagina 4

DE SOURCE LISTINGS

Pagina 5

LUMINANTIE 16

Pagina 8

MARKT Pagina 10

SCN HOT NEWS

Pagina 12

FC DE NAZORG

Pagina 14

Beleggen in aandelen en opties is zo langzamerhand razend populair geworden. Duizenden Nederlanders houden zich op kleine schaal bezig met het doen van transacties in aandelen en opties. De heer en mevrouw Huisman uit Rheden zijn daar geen uitzondering op. Zij hebben voor de C-64/128 nu een computerprogramma ontwikkeld dat de beginnende belegger veel werk bespaart.

Onderliggende gedachte is dat veel aspirant-beleggers geen snars begrijpen van de getallenbrij in de krant. Maar aangezien het om berekeningen en overzichten gaat die zich steeds op dezelfde manier herhalen, leek het de Huismans handig om een huiscomputer in te schakelen.

Het programma helpt bij het analyseren of bepaalde aandelen of opties nu wel of niet verkocht moeten worden. Daarnaast helpt het de belegger bij technische analyses van de ontwikkeling van aandelenkoersen. Ook geeft het bij concrete of gesimuleerde transacties meteen de financiële consequenties. Het geeft inzicht in de wetmatige relaties die uit een veelheid van gegevens (koers, beweeglijkheid,

rentestand, enz) op betrouwbare wijze de waarde van opties bepalen.

Voor inlichtingen: Tel 08309-2768.

Expert Cartridge & Cartridgeport Expander

De beroemde Expert samen met de Cartridgeport Expander

CARTRIDGEPORT • 4 slots voor diverse cartridges.

- Schakelt Power Cartridge hardwarematig uit,
- Stevige behuizing. De Expander rust stabiel en beschermt uw Cartridgeport.
- Behoedt uw Cartridges tegen slijtage!
- U hoeft uw cartridges nooit meer te verwisselen!

Alle C&K produkten ziin 100%

Fl. 129,-

Voor C64(c) en C128(d) in 64 mode. getest. 6 maanden

garantie Speedpack Update op produkt-

Speedpack C64(c)

Speedpack 2e Diskdrive f 99,-Makkelijk te (ont)koppelen.

Userport Expander 0 Userport Expander I

Userport Expander II I 119,-*

Volautomatisch!

Geen schakelaars! Gebufferd!

CARTRIDGE VOOR ELKE KRAKER!

- Freeze en Save eendelige programma's! Maakt van meerdelige programma's eendelige programma's!

  Geen voorladers nodig!
- Verkleint alle programma's (i.p.v. ze te vergroten!)
- Maakt alle programma's compacter an dus
- sneller!

  Inclusief snellader; programma's binnen
- 30 seconden te laden!

  ALLE programma's te laden zonder Expert! Diverse Operating systemen worden op disk
- Programma's zijn nun te passen naar eigen voorkeur!
- De Expert kunt u zelf programmeren!
- De Expert veroudert nooit, dankzij de Update
- Tape nuar Disk systeem!
- Disk naar Tape systeem!
- Waanzinnig goede monitor!
- Volledig uitschakelbaar!
   Inclusief Expert Utility Disk!
- Inclusief uitgebreide Nederlandstalige Handleiding!
- Huidige versie V2.9

Versie V3.1 f 19.-EXPERT: DE UNIEKE CARTRIDGE DIE NOOIT VEROUDERT!!!

Het oog wil ook wat!

rtrang gedigi-

eluiden

Facelift uw verouderd uitziende C64 in een super de luxe New Look C64!

32K EPROM PROGRAMMER

- * Programmeert alle eproms van 2716 tot 27256 (2K-32K eproms).
- * Ook pin-compatible CMOS
- * Zeer eenvoudige bediening!
- * Incl. Nederlandstalige handleiding.
- * Een must voor elke professional!

- * Programmeert alle eproms van 2716 tot 27512!!
- * Ook pin-compatible CMOS eprom.
- * Volledig menu gestuurd.
- * Zeer eenvoudige bediening.
- * Incl. Nederlandstalige handleiding.
- * Een must voor elke professional!
- * Ideaal bij 1 Megabyte Eprom Board!

- ★ De grote broer van de 256k board.
- * 16 voetjes voor 2764/27128/27256/27512.
- * Doorgevoerde Cartridgeport!
- * Volledig menu gestuurd!
- * Inclusief Module Maker!
- * Zeer snelle toegangstijd!
- ★ Plaats voor 10-tallen programma's!
- * Ideaal samen met Expert!

Samen met 64k Eprom Programmer

I 449,-

Speedpack Plus f 199.f 99,-32k prg combi, oa. 35x sneller laden!

I 139.-

25,-

49,-

59,-

SPEEDPACK

INBOUWPARKETTEN

f 89,-*

KABELS & INTERFACES

Speedpack 8-9 Kabel 39,-Centronics Kabel 49,-29,-Parallel Kabel f

Seriele Kabel 40/80 display 128 f

Cartridgeport verlengkahel Userport verlengkabel 59,f

Midi Interface C64 f 199,-Sluit synthesizer/keyboard/drum- en lichtcomputer etc. aan op uw C64!

Centronics Interface # 159,-

Centronics Interface C16 f 99,-

- RS232 Interface f 139,-

I-0 EXPANSIONS

I/O Switch Unit

f 99,-16 In of uitgangen! Relais Board f 149.-

8 kanaals, ieder kanaal 220V/5A! Digitale R/C Meter F 119,-

Meetbereik 100 Ohm – 180K en 10 pF - 5000 uF.

Digitale Voltmeter f 189.-16 kanaals, tot +999 mV, waarden weg te schrijven en uit te printen

Userport Display £ 59.-

f 499,-Teltron CBM 1200 Input Board F 69,-

8 TTL Ingangen, 3 kanalen: **Output Board** f 69,-

8 TTL Ingangen, 3 kanalen. Vic Switch ľ 399,-Sluit diverse computers um op ven

diskdrive/printer!

Prijs f 249.-

Wij zijn Exclusief dealer van: Rex Datentechnik. Trilogic & Roßmöller.

eprom 2764	f 10,
eprom 27128	f 14,
eprom 27256	f 19.
eprom 27512	f 39,
6522	f 19,
6526	f 35,
6510	f 35,-
Vic Chip	f 110,-
Sound Chip	£ 79,-
32k ram ic	f 12,-

Cat & Korsh Producten zijn verkrijgbaar bij:

ALKMAAR ALMERE De Computer Compax Productions Cafka Bits & Chips AMSTERDAM AMSTERDAM AMSTERDAM Funtronics ARNHEM Telemarc BEVERWIJK Cafka Van Der Galien Funtronics Elektronika land DAMWOUDE. DELFT DEN BOSCH DEN HAAG Compu Fun Computer Stuif In City Center DEN HAAG

DORDRECHT GRONINGEN HAARLEM HAARLEM HEEREWAARDEN DILVERSUM LEIDEN ROTTERDAM ROTTERDAM ZWOLLE

P.C. Shop Byte Computer Shop Cafka Bits & Chips Bergsoft
Funtronics
Funtronics
Foto Dickhoff Telecoder Compu Fun Byte Computer Shop

Onze producten zîjn ook per post bestelbaar. Maak het juiste bedrag met vermelding van gewenste product(en) over op giro 47.94.913 of bank 50.67.68.007 t.n.v. Cat & Korsh Rotterdam, postbus 62255, 3002 Rotterdam. Belgische bestellers: maak het juiste bedrag over op bankrek.nr.: 721-54.06.237-30 Antwerpen.

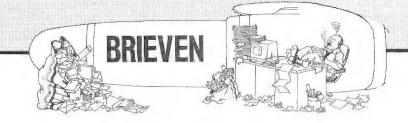
En als altijd: alle prijzen zijn inclusief B.T.W. en inclusief verzendkosten (onder f 100 of Bfr. 2000 moeten wij helaas f 5,- verzendkosten in rekening brengen)!

Speciale condities voor scholen en verenigingen, bel! Viditel pagina 6248132, Telex 25585 ploeg nl-c&k

Cat & Korsh Venlo-Blerick: 077-870066 Grootverbruik en telefonische bestellingen bel:

Telefoon 010-4765870

Dealers in België bel: Connection N.V. 03-2252226

PRINTER PROBLEMEN

Ik zit met een groot probleem!!! Om dit probleem duidelijk te maken volgt nu een configuratie van mijn systeem: Televisie toestel, Commodore-64, printer Brother HR-5C, Power Cartridge, disk drive 1541.

Destijds heb ik de printer samen gekocht met de Power Cartridge, alles werkte toen uitstekend. De problemen begonnen pas toen ik de disk drive gekocht had. Er zat een Franse handleiding bij. Omdat ik geen Frans kan, heb ik alles wat ik moest weten van een vriend gehoord. Deze vriend had zelf geen printer, dus wij wisten niet hoe deze aangesloten moest worden. Ik ben toen maar afgegaan op een plaatje die in de handleiding stond. Het probleem is dat de printer en de disk drive af en toe niet werkten

Hierop had ik de volgende oplossing gevonden: printen : de disk drive uitschakelen. Saven, loaden, etc : de printer uitschakelen.

Hiermee kon ik me altijd goed redden, maar sinds ik GEOS heb, zit alles goed in de knoop. Ik kan slechts maar een pagina printen voordat de computer dichtslaat. Nu weet ik niet of de problemen zijn ontstaan doordat ik de printer en de disk drive misschien verkeerd heb aangesloten of een verkeerde printer drive gebruik of dat mijn configuratie gewoonweg niet mogelijk is. Ik hoop dat u snel een antwoord op mijn problemen hebt. John van de Pol, Goirle

Het probleem dat u aanduidt ligt waarschijnlijk in een defect in de seriële aansluiting van de Brother printer of in de seriële aansluiting van de C-64. Het is in geen geval een normaal verschijnsel. De Brother en de 1541 disk-drive moeten zonder problemen samenwerken.

Wat GEOS betreft ligt het probleem anders. Het is bekend Reacties op Commodore Dossier en CD Aktief zijn natuurlijk altijd welkom. Alle briefschrijvers krijgen antwoord, maar niet alle brieven kunnen worden geplaatst in deze rubriek. Alleen vragen of opmerkingen die voor andere lezers ook interessant zijn, komen voor plaatsing in aanmerking. De redactie kan brieven inkorten bij ruimtegebrek. Uw reacties graag naar: Commodore Dossier, Rijnsburgstraat 11, 1059 AT Amsterdam.

dat GEOS eigen snelladers en printer-routines gebruiken die niet optimaal met de Power--Cartridge. Hierdoor kunnen inderdaad de problemen ontstaan welke u in uw brief noemt

Wat betreft het defect in de seriele bus raad ik u aan bij een kennis met een disk-drive te proberen uw printer en computer uit te wisselen om zodanig te controleren waar de fout zit. Vermoedelijk wil uw leverancier u daarbij ook wel behulpzaam zijn.

NTSC COMMODORE

Ik bezit een CBM-128 Pal + 1571, maar wegens een lang verblijf in het buitenland bezit ik ook een C-64, 120 V NTSC en een Indus GT disk drive, welke ik verkoos boven de 1541, omdat ze veel sneller, 100% compatibel en moderner is. De diskdrive werkt met afzonderlijke power supply ook 120 V. Ik bezit ook een speciale transformator met 2 uitgangen, 120 V en ingang omschakelbaar 120 V of 220 V type SVC 350 Van 350 VA. Daarnaast ben ik in het bezit van een multisysteem TV: NTSC-Pal-Secam.

Terug in België werkte alles fijn met de trafo en multi TV, doch verstrooid vergiste ik mij eens en sloot ik de power supply van de drive op 220 V aan, gevolg rook en stuk.

Die TV-multisysteem bezit ik ook niet meer maar onlangs zag ik in een Frans computerblad reclame voor een adapter voor de CBM-64 Pal systeem naar Secam.

Mijn vraag: 1) Kan er een nieuwe power supply voor de drive gemaakt worden van 220 V ditmaal?

2) Een power supply voor de C-64 van 220 V. Is de computer dan aanpasbaar op en PAL-systeem (RF modulator denk ik)?

Is dit betaalbaar of is het beter een 2e handse CBM-64 ter vervanging te kopen.? Ik wil een 1901 RGBi monitor kopen. De C-64 kan hier ook toch mee werken? Verder heb ik nog een MSX computer. Kan deze ook eventueel op deze monitor werken?

ze monitor werken?
Ik schafte pas een printer aan Riteman C+, Buiten de MCQ moeten alle fonts softwarematig gezet worden begrijp ik. Of kan je die dip-switches binnenin gebruiken ervoor, indien niet, hoe breng je deze fonts binnen je programma en binnen commerciële programma's, waar ik als beginner niets kan in aanpassen.
Bestaat er geen Nederlandse handleiding voor deze printer?

Inderdaad is het mogelijk om de voeding van uw disk-drive te vervangen door een 220 V voeding. Hiervoor zal echter de disk-drive gemodificeerd moeten worden. Navraag bij verschillende reparateurs blijkt dat de kosten hiervan al snel op f 125,- tot f 200,- komen te liggen.

W. de Spiegeleer, Aalst(België)

Een nieuwe voeding voor de C-64 (ook 220 volt) kunt u zo bij de computer vakhandel betrekken. De prijs ervan zal rond de f 149,- liggen. Komt daarbij het vervangen van de video-chip en het vervangen van de modulator dan zullen die kosten ook nog eens (ongeveer) f 125,- bedragen.

Waarschijnlijk is het in dat geval voordeliger om een tweede hands C-64 aan te schaffen. Wat de 1901 monitor betreft, is het inderdaad mogelijk dat zowel de C-64 als uw MSX computer daarop worden aangesloten. Let er echter op dat de C-64 niet op de RGB ingang wordt aangesloten omdat deze computer geen RGB aansluiting heeft. Het aansluiten gebeurt dan ook op de normale composiet ingang.

Wat betreft uw Riteman printer het volgende. Het is inderdaad mogelijk om vanuit de computer verschillende lettertype aan te sturen. Schuin schrift kunt u bij de meeste printers met ESC-4 aansturen. Is dat bij deze printer ook het geval dan kunt u dit in een Basicprogramma op de volgende manier verwerken:

1,4,7:Print#1,CHR\$(27)'4''
Wellicht kunt u hiervoor ook
de interne dip-switches gebruiken doch de exacte werking
daarvan zult u in de handleiding moeten nazoeken. Een
Nederlandstalige handleiding
is er zover wij weten niet voor
beschikbaar.

De enige commerciële software waarmee je lettertypes kunt
instellen zijn de tekstverwerkers. Ook hier geldt dat je dan
de tekstverwerker bepaalde
commando's moet geven om
een lettertype te kiezen. Welke
die commando's zijn vindt u
weer in de handleiding van de
printer.

CHUIVEN MET BITS & B

Er zijn van die standaard-trucs en routines die iedere machinetaalprogrammeur kan weten als hij zijn oor maar eens te luisteren zou leggen op een willekeurige computerbijeenkomst! Roelf Sluman deed een greep in zijn machinetaalbibliotheek en dat leverde het volgende arsenaal aan handigheidjes, blunders, split screens en 'inside information' op.

SNEL VERMENIGVULDIGEN

Hoewel je als machinetaalprogrammeur vaak niet uitkomt onder het schrijven van een 2 bytes-vermenigvuldigingsroutine, zijn er toch regelmatig handige omwegen te bedenken. Wat dacht u van deze, om een getal met 2 te vermenigvuldigen:

ASL A ; A bevat het getal NB: deze truc werkt alleen als het getal in A kleiner is dan 127 (als het getal groter is,

wordt de carry gezet)! Op zich vrij simpel. Het wordt echter leuker als je deze truc gebruikt om een getal in A met bijvoorbeeld 10 te vermenigvuldigen. Hierbij maken we gebruik van een geheugenplaats die we voor het gemak MEMLOC zullen noemen:

STA MEMLOC ASL A ;*2 ASL A ;*4 ADC MEMLOC ;*5 ASL A ;*10!

Het voorgaande werkt alleen voor getallen die kleiner zijn dan 26. De volgende routine doet hetzelfde, maar dan van getallen van O tot en met 6553. Er zijn drie geheugenplaatsen voor nodig:

(getal in A en X (low/high) ROL MEMLOC+2 ;*4 ADC MEMLOC STA MEMLOC STX MEMLOC+1 STA MEMLOC STX MEMLOC+2 ; tijdelijke opslag LDA MEMLOC+2 ADC MEMLOC+1 STA MEMLOC+1 : *5 ROL MEMLOC+2 ; *2 ASL MEMLOC ASL A ROL MEMLOC+1 ; *10

PRAKTISCH OPTELLEN EN AFTREKKEN

De standaard-optelroutine voor een 2-bytes getal kent u natuurlijk:

CLC LDA LOBYT1 ADC LOBYT2 STA LOBYT1 LDA HIBYTI ADC HIBYT2 STA HIBYT1

LOBYT1 en HIBYT1 bevatten het resultaat van de optelling. Het kan echter sneller als u zeker weet dat het getal dat u erbij optelt niet groter is dan 255:

CLC LDA LOBYT1 ADC #200 ;bijvoorbeeld STA LOBYT1 BCC KLAAR INC HIBYT1 ;carry afhandelen KLAAR ...

Voor dezelfde optelling kunt u ook twee registers gebruiken:

A en X. De routine ziet er dan als volgt uit:

CLC ADC #200 **BCC KLAAR** INX KLAAR...

De bovenstaande truc werkt dus altijd als u een 8-bits getal wilt optellen bij een 16-bits detal!

Een 8-bits getal van een 16-bits waarde aftrekken gaat op bijna dezelfde manjer:

SBC #200 ;bijvoorbeeld **BCS KLAAR** DEX KLAAR ...

16-BITS VERGELIJKINGEN

ledere 6500-programmeur weet hoe hij twee 8-bits getallen met elkaar vergelijkt:

LIDA MEMLOC #200 BCC KLEINER

De sprong naar KLEINER wordt gemaakt als de carry clear is; de waarde in MEM-LOC is dan kleiner dan 200. Wat niet al te bekend is, is dat een CMP-instructie in feite een aftrekking is, maar dan zonder dat het resultaat wordt opgeslagen. Met deze kennis in het achterhoofd kunnen we een 16-bits vergelijking schrijven; de inhoud van MEM1 en MEM2 wordt vergeleken:

SEC LDA MEMILO SBC MEM2LO LDA MEM1HI SBC MEM2HI BCC KLEINER

Hier wordt de sprong naar KLEINER gemaakt als de

waarde in MEM1 (16 bits!) kleiner is dan de waarde in MEM2. Hoewel de SBCinstructie wordt gebruikt, verandert de inhoud van de geheugenplaatsen niet! De bovenstaande vergelijking kan nog iets sneller:

LDA MEMILO CMP MEM2LO LDA MEMIHI SBC MEM2HI BCC KLEINER

De SEC-instructie is niet nodig, omdat de carry door CMP MEM2LO automatisch wordt aangepast! Computerfreaks die zich regelmatig bezighouden met het disassembleren van andermans machinetaalprogramma's zullen deze truc onder andere zijn tegengekomen in TOLK!, BREAKIT en noem ze maar op: het is zonder meer een zeer elegante manier om twee words (een word is een 16-bits getal, dus twee bytes) met elkaar te vergelijken.

SPIEGELEN VAN EEN BYTE

De titelschermen waarin karakters plotseling 'omdraaien' zijn in alle soorten en maten voorhanden. Wat niet iedereen weet, is dat de routine die hiervoor wordt gebruikt in feite zeer simpel is. De basis is het spiegelen van een byte. Hiervoor zijn slechts twee zaken nodig: de bewuste byte (in A) en een geheugenplaats die als buffer dient. Na afloop van de routine staat de gespiegelde byte weer in A. Hackers opgelet!

te worden stuk voor stuk links uit A geschoven en daarna rechts in een geheugenlocatie geroteerd. Het is nu nog maar een kleine stap naar het spiegelen van een compleet karakter. Stel, de karakterinformatie begint op \$3800 (BREAKIT, SOUNDMAKER ect.). Als we nu de B willen spiegelen, moeten we het tweede karakter hebben (vergeet het 'nulde' karakter, het apestaartie. niet!). De eerste geheugenplaats wordt dan dus \$3800 +

SPBYTE LDX #8 ; TELLER LUS ASL A ; BIT IN CARRY ROR MEMLOC ; EN IN GEHEUGENPLAATS DEX BNE LUS LDA MEMLOC ; KLAAR!

Wat er gebeurt, is eenvoudig:

16 (\$10) = \$3810. Aangezien de bits van de te spiegelen by- I een karakter uit de inhoud van 8 geheugenplaatsen wordt opgebouwd, ziet de complete spiegelroutine er als volgt uit:

subroutine wordt aangeroepen, bevindt zich een waarde in MEMLOC. Het programma (of

SPCHAR LDY #7 ; POINTER: KARAKTERINFO LDA \$3810,Y ; HAAL KARAKTER LUS1 JSR SPBYTE STA \$3810,Y ; WEER OPBERGEN DEY BPL LUS1

RTS SPBYTE LDX #8 ASL ROR MEMLOC DEX BNE LUS

Bij bovenstaande routine treedt een verschijnsel op dat zelfs de meest ervaren programmeurs (ha die DRJ!) nog voor problemen plaatst: de inhoud van geheugenplaatsen en/of registers wordt veranderd om iets voor elkaar te krijgen. Klassiek is het geval van de programmeur (nee, we noemen geen namen...) die TWEE DAGEN nodig had voor het localiseren van een op deze manier onstane bug in een inmiddels welbekend spel met een balletje en een muurtje...Denk maar eens mee: voordat een

liever gezegd: de programmeur) rekent erop dat die waarde na de terugkeer uit de subroutine nogsteeds in MEM-LOC aanwezig is. Zoals u ziet, gaat dat echter al fout zodra SPCHAR zou worden aangeroepen. Dus:

LDA #10 STA MEMLOC SPCHAR LDA MEMLOC ect.

levert onvermijdelijk problemen op: de programmeur verwacht nu immers de waarde 10 in MEMLOC, terwiji SPCHAR daar iets heel anders van heeft gemaakt!Het bovenstaande is misschien wel het duidelijkste argument voor GOEDE PROGRAMMADOCUMENTA-TIE; een snel in elkaar gezette routine kan zonder dergelijke documentatie later grote problemen opleveren.

SPLIT SCREENS

Regelmatig duikt de vraag op of het nu eigenlijk wel echt mogelijk is om een flikkervrij split screen te programmeren. Onderstaande routine is daarvan het bewijs. U onderbreekt de interrupt door op de stoptoets te drukken.

;split screen zonder flikkering sei #<irq lda sta \$0314 #>ira lda \$0315 sta lda #1 sta \$d01a clrocc #\$7f lda sta \$dc0d 53265 lda #%01111111 and sta 53265 lda #170 sta 53266 cli lus isr \$ffe1

bne lus

Sei	,		
lda #\$81 sta \$de0d lda #\$31 sta \$0314 lda #\$ea sta \$0315 lda #0 sta \$d01a lda #6 sta 53281 lda #14 sta 53280 rts sta 53280 lda #170 sta 53266 lda #0 sta	,		
sta \$de0d			
Ida #\$31 sta \$0314 lda #\$ea sta \$0315 lda #0 sta \$d01a lda #6 sta 53281 lda #14 sta 53280 rts sta 53280 rts sta 53281 lda #14 sta 53286 lda #170 sta 53286 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 lda #0 sta 53286 lda #0 sta 53266 lda #0			
sta \$0314 lda #\$ea sta \$0315 lda #0 sta \$d01a lda #6 sta 53281 lda #14 sta 53280 rts irq lda 53266 bne half lus1 cmp 53266 bne lus1 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 comp 53266 she half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 comp 53266 she half dec 53280 lda #0 sta 53266			
Ida #\$ea sta \$0315 Ida #0 sta \$d01a Ida #6 sta 53281 Ida #14 sta 53280 rts		lda	#\$31
sta \$0315 lda #0 sta \$d01a lda #6 sta 53281 lda #14 sta 53280 rts irq lda 53266 bne half lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 comp 53266 she half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 comp 53266 she half dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81		sta	\$0314
sta \$0315 lda #0 sta \$d01a lda #6 sta 53281 lda #14 sta 53280 rts irq lda 53266 bne half lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 comp 53266 she half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 comp 53266 she half dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81		lda	#\$ea
sta \$d01a lda #6 sta 53281 lda #14 sta 53280 rts irq lda 53266 bne half lus1 cmp 53266 bne lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 comp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81		sta	\$0315
sta \$d01a lda #6 sta 53281 lda #14 sta 53280 rts irq lda 53266 bne half lus1 cmp 53266 bne lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 comp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81		lda	#0
Ida #6		sta	\$d01a
sta 53281 lda #14 sta 53280 rts irq lda 53266 bne half lus1 cmp 53266 bne lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 ces 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 ldec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81		1da	#6
Ida #14 sta 53280 rts			
sta 53280 rts irq lda 53266 bne half lus1 cmp 53266 bne lus1 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 comp 53280 lda #170 sta 53266 bne half dec 53281 ldec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81			
rts irq			
irq 1da 53266 bne half lus1 cmp 53266 bne lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81			00200
irq lda 53266 bne half lus1 cmp 53266 bne lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 ce 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81		1 00	
irq lda 53266 bne half lus1 cmp 53266 bne lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 ce 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81	========	====	========
bne half cmp 53266 bne lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81			
bne half cmp 53266 bne lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81	iro	1da	53266
lus1 cmp 53266 bne lus1 inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clroce jsr \$ffea jmp \$ea81 alf cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clroce jmp \$ea81			
bne lusi inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81	lust		
inc 53281 inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 nalf cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81	Lubi		
inc 53280 lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81			
lda #170 sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81			
sta 53266 jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81			
jsr clrocc jsr \$ffea jmp \$ea81 malf cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81			
jsr \$ffea jmp \$ea81 nalf cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81		Doa	00200
jsr \$ffea jmp \$ea81 cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81	,	ier	alreas
jmp \$ea81 nalf cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81			
malf cmp 53266 bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81			
bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81		Jiii L	φCQUI
bne half dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81	nalf	Camp.	53266
dec 53281 dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81	WT.T		
dec 53280 lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81 clrocc lda \$d019			
lda #0 sta 53266 jsr clrocc jmp \$ea81 clrocc lda \$d019			
sta 53266 jsr elroce jmp \$ea81 clroce lda \$d019			
jsr clrocc jmp \$ea81 clrocc lda \$d019			
jsr clrocc jmp \$ea81 clrocc lda \$d019		sta	53266
jmp \$ea81 ; ; clrocc lda \$d019			4
clrocc lda \$d019			
clrocc lda \$d019		Jmp	\$ea81
clrocc lda \$d019			
		2.1	4 10 1 0
	cirocc		
sta \$d019		sta	\$d019

Beloftes zijn er om na te komen. In Dossier nummer 11 zegden we toe dat in het eerst komende Aktief de source-listings van Simpelwriter en Luminantie 16 geplaatst zouden worden. Bij deze. Het spreekt voor zich dat we leuke en zinvolle, maar ook onzinnige veranderingen in de programma's toejuichen.

DE SOURCE LISTINGS!

V1.0 *** apopua M 一面市人 'SimpelWriter' bnk (C) -- Dr. j

or filename tekstbuffer de tekstbuffe \$00,\$90,\$32,\$30,\$36 80 ,848,\$00,\$00,\$00 D/A Buffer Begin v Eind va

begout

byt

E O TA

Vanderaart"

Simpel

Commodore's Joor John 'Dr

"Dossier

door

veranderen

die

COMMODORE DOSSIER AKTIEF 5

DE SOURCE LISTINGS!

															; Teken in tekstbuffer plaatsen			: Tekstbuffer vol?				Zo see a contract	 ป										; Tempo aphagen								Kleuren blijvend instellen					j Doorgaan met opnemen					
sta \$d021		101 8++66		cmp special, x	deg record1	bpl recordo		ren #91				cap #219 bre record				bne putino			CAP #Aendbut			bne putini imp fA	- 1		stx ze txa	as] a		Ida spetab,x	]da soctab+1.x	sta record2*2	ple change			lds tempo			CMD #1			jmp (zonder)	inc \$4020			imo (zonder)			sta start		. 87 (1+1)		
320	11330 record	11040	360	11370 recordo	11390	11400	11410	11430	11440	11450	11460	11470	11490 echa		11510	11530		11550 putino	11360	11580	11590	11600		11630 record:	11650	11660	11670	11680	11700	11710	11720			11/60 +10	11780	11790	11800	11820		11840 f11	11860 f3		11880	11890		11920 f5	11940	11950	11950	11980 :	
; ivm. opnemen en afspelen			; Afspeeltempo (meesaven!)				; Kieur erop ivm. oude kernal-RDM's								entering the second sec	i		; Cursor plaatsen					Ladores agreement					59,156,30,31,158	0,151,152,153,154,155	13,17,19,20,29,133,134,133	color, color, color, color, color, color, color		terug,terug,terug,terug,fj.73.f5 47 49 44 46 48 terug rimen terug	ין יין בין משירין שרי זירבן משן יישן מש			Kleur onder cursor meenemen				: Insert- en quote-modes uitzetten						* upname-routine				
	WOL TELD!	byt o	ロンセ ジ	1.45 #1.47			LOX #O			sta #db00,%	Doe olear1		eta \$287	in	inc 23			10y 900			OFFICE CANAGES		E SECTION OF THE SECT			sta (#d1),y	in a	byt 144,5,28,1		byt 13,17,19,20			wor terug,terug		1 mg	ero.	1da \$286	sta \$287	pla eto 14			11 to 40.04			rts				lda serebo		j
10650 met 10660 zonder			10700 tempo	10710 clear		10740 clear0	19750 clear1		10//0	10790	10800	10810	10070	10840 .	10850 inter	10860	10380 setring		10900	10920	10930	10940	10960 Wednir		10980	11000	11010 ;	11020 special	11030	11050	11060 spetab	110/0	11090		11110 4462	11130	11140	11150	11170	11180	11190	11210	11220	11230	11240		11270	11290	11300	1310	

; Af te spelen waarde tevoorschijn ; halen					,0 (T)ape",13,0 ; Save-routine	
lda #>begbuf sta getout+2 lda screen sta \$4020 sta \$4021 lda x5 cmp tempo bcc play lda getout beq explay inc getout+1 bne getout+2 inc getout+2 inc getout+2			tra abraban ab	pla jmp play2 lda #do20 sta explay1+1 inc #do20 isr wegcur jsr wegcur jsr #fe4 cmp #32 bne explay0 lda #0 eta #4020		#++4d2 #++4d2 getname #0 z4 1034
12666 12670 12680 12680 12700 1270 12730 12750 12760 12770 12800 12800 12800 12800		12900 12910 12930 12930 12940 push 12950 12960 play1	1287/0 12890 13000 13020 13020 13020	13050 13060 play2 13060 explay 13090 explay 13100 13120 explay0 13150 explay1 13160	13180 ; 13190 mesname 13200 mesdev 13210 ; 13230 getname 13230	
; Beginnen меt орлешеп	; Tempo aflagen ; Effekt om 'mee te nemen'	; Stoppen en saven	; Stoppen en testen		; Scherm schoonmaken	; Cursor-kleur veranderen ; Afspeel-routine
isr endply lda # <strtrc #="" lda="" sta="" start="">strtrc sta clear jar clear jap (start) lda #>echo sta met lda #>record sta zonder lda #>record sta zonder lda #>record sta zonder lda #>record sta zonder</strtrc>	inc tempo jmp 410 inc \$4020 inc \$4021 jmp (met)	Jsr endrec lda #Kstrtpl sta start lda #Ystrtpl sta start+1 Jmp getname	jsr endrec lda # <f5 sta start lda #>f5 sta start+1 jmp strtpl</f5 	lda putin+3 sta endreco+1 lda putin+4 sta endreco+2 lda #0 sta endreco lda #/push sta met+1 lda #/play lda #/play sta zonder	4 th	ldx z6 stx \$286 stx clearO+1 jmp (met) jsr clear lda # <begbuf getout+1<="" sta="" td=""></begbuf>
47 هماطه این	0 4 0 4	9	œ.	endrec	clrscr	color terug itripi

DE SOURCE CODE!

														- Ou	
														tekstbuff	
														de tek	
														CE/	
														Begin	
14	putin+3	saveo	putin+4	putin+3	N	putin+4	M N	CM N	NO N	#Z0	%-4-d3	64738		٥	
がける	inc	pue	U	16	10	rii Ti	ro.		>	10	T.			byt	
			Saveo										846	-	
14000	14010	14020	14030	14040	14050	14060	14070	14080	14090	14100	14110	14120	14130	14140	

INDINORITE AC

org \$1001	**************************************	2 sequ #02 ; 2 sequ #04 ; b	equ *09 equ *0a	byt #0e, #10, #00, #60, #9e, #34, #31, #31 byt #32, #44, #52, #4e, #00, #00	sei Ida # <inter sta \$314</inter 	#>inter #515 #0 #6ff15 ##19
		Zeropage variabelen besparen programma-ruimte!		9e, \$34, \$31, \$31 00, \$00, \$00	Interruptyector omzetten	Scherm en border zwart

		Jup nameo lda z4 beq nameo lda 24 lda 25 sta 1034,y lda 1034,y cmp #32 cmp #32	***********	beq deviced cmp #84 bne deviceO ldx #1 ldx #3 ldx #4 ldx #
13330 name0 13340 13350 13350 13370 13380 13400 1340 13460 13460 13460 13460 13460 13460 13460 13460	13520 namel 13530 13540 13550 13550 13580 13580	13600 13610 name2 13620 name3 13640 13640 13650 13680 13680 13690	13720 13720 13730 13740 13750 13750 13780 13780 13780 13790 13810 13820 13830 13830	13850 13850 13850 13870 13890 devicel 13990 13920 13950 13950 13950 13950 13950 13950 13950

						* X-balk						y Y-balk						031	0000	520,560	720,760	, 420, 450						; Dit bespaart rekentijd					•		. Aleuren netjes tot nul												; Hier begint het karaktergeheugen		<pre>; Interrupt/programma timing ; Standaard interrupt-vector (C16)</pre>
jar plot jap lus	lda xpos		100 7000			100 # 601 1011				STATE ADDRESS OF THE STATE OF T				Den ypos			jmp lus	000 040 000 mm				MOF 800,840,880,420,750	sta plot0+1		ក ហែក ៖	ה ה ה ה	lda lijnen,y		440 ABTEC			1dy xpos		((C)() + \ + \ + \ + \ + \ + \ + \ + \ + \ +	108 #740000 044 46401			0#		Dec interi	K 20 G	T C C C C C C C C C C C C C C C C C C C	sta (zerol),y		in a second				inc timing jmp \$ce0e
10940	10970 spatie		10990	11010		11030 spatie0	11030	11060	11070	11080	11100	11110 spatie1	011	11100	11150	11160	11170	11180 1	11200	11210	0000	11220	11250 plot	11260	11270	11290	11300	11310	11320	11000000000000000000000000000000000000	11350	11360	14390	11400 %	11410 3DTSF	11430	11440	1450	11460 inter(	11470	11490	11500		11520 inter1	11340	4	444	11570	11580
; Klaurgeheugen zwart		Ü	i ocheragen blokje					* X en Y initialiseren				y Waar is de cursor?		(Hoe grots			february down the security of	George Cootto		; Cursor 'up'	and the second of the second o		s Cursor Teft	, + C C C C C C C C C C C C C C C C C C		: Spatiebalk																							
1da #0 sta \$0800,x eta \$0900 ×			STA BOLDO.X			sta \$0+00,x dex	bne inito			eli Fli			THE PLOT					C.mo #64						Ded links		#60		jmp les	00 00 00 00 00 00	-i		imp zien		100 VPOS				imp zien	10 0 0	bpl links			imp zien	2000 X CO			DCC Alen		lda #127
10280 inito 10290	10310	10320	10340	10350	10360	103/0	10390	10400	10410	10430	10440 ;	10450 prelus	10490 40490 1111		10490	10500	10310	19530	10540	10550	10520	10580	10590	10600	10620	10630	10640	10650	10670 ombood		10690	10710 cmhoca0	10730 omlaag	10750	10760	10770		10/90 omlaago	10810 links	•	10830		10850 116890	10870 rechts		10890	10900 10910	10920	10930 zien

markt

lk bied aan software

- Yoor CBM-16 op tape (plm. 120 machinetaal games). Zoek tevens penvrienden em tips, poke's, enz. uit te wisselen. Gillis Smeets, Van Wayenberghstr 14, B-1820 Strombeek (België).
- Geos V1.2 met ned. handl. Prijs: 1 65. W. de Koning. Tel. (na 18 uur) 04138-76076.
- Orig. Trapdoor. Prijs: f 20. B.A. de Geeter, Langeveldstr 2-A, 7848 AP Schoonoord. Tel. (na 17 uur) 05918-1948.
- Orig. v. Desertfox en flight dek op cass. Tevens een mouse voor de CM-64/128 te koop. Prijs: n.o.t.k. Hans. Tel. 05404-329.
- Hopeloos op Bass. (orig.). Prijs: 1 20. Heb alle CD's ook 0-nr. Kop v. listings v. fiefh. tegen kostpr. Zoekt softw. op cass/disk. A. Staas, Vlaggemanstr 21-8, 3038 LB Roterdam.
- Koala-pad + orig. softw. voor tape of disk. Zonder docum. en verp. Bijna nieuw. Prijs: f 125. Tel. 03405-61075.
- Voor de CBM-64: database 3.0 v. disk. Orig. progr. met ned. handl. en orig. verp. Prijs: n.o.t.k. Martin Mourik. Tel. 01848-3157.
- Orig. VIC-20 spellen o.a. Paratroopers en m. synthesizer ad f 4. A.J. Comello, Hegedijk 6, 8405 GT Luxwoude. Tel. 05130-8284.
- ◆ Yoor CBM-64: 25 spellen (f 50) of 20 educ. progr. (f 40). Incl. tape en verzendk. Derunner, Brik 24, 8531 AW Lemmer.
- Little computer people + Rock'nwrestl + Daley Thompson's Decathon in een koop f 100. Jurgen Lipke. Tel. (na 18 uur) 035-832112.
- Compl. MS/DOS-pakket voor IBM en compat. Incl. Mailmerge en Wordstar met alle handt. Prijs: t.e.a.b. Tevens softw. voor CBM-128D gevr. Tel. 05133-2962.
- Div. modules (met handl.) en eigen geschr. progr. voor f 5 per stuk. Evt. ook te ruil. Hon Huiskes, Postbus 448, 6900 AK Zevenaar. Tel. 08367-2303
- Voor de CBM-64 op tape: Hopeloos en Tour de France voor / 35 per st. Tel. 08330-21465.
- Oorlogspel 1942 voor f 45 of te ruil tegen Summer- en Wintergame op cass. v. CBM-64. Tel. (na 18 uur) 03455-74423.
- Programmeercursus boek + cass. van Kluwer voor f 35 (incl. porto). D. vd Werf, Skipperstr 3, 9251 HP Bergum. Tel. 05116-5229.

- Onderwijsprogr. Rekenen op de Basisschoot, 18 type sommen op disk + oef. mat. op papier. Maak f 5 over op giro 3479484 voor uitgebr. info. W. van Vliet te Barendrecht.
- Voor CBM-64: 0-Bert cartr. (f 30); centipede cartr. (f 30); Ghostbusters tape (f 30); Tour de France tape (f 30); 150 spelpoke's voor onbeperkt aantal levens e.d. op papier f 4. A. vd Stoel. Tel. 020-310204.
- Viditel/Mictel 500 progr. met download enz. met bijbeh. kabel voor CBM-64. Samen f 50. Andy. Tel, 020-184169.
- Voor CBM-64: Gamemaker op tape. Prijs: f 50. Klaas. Tel. 038-542075.
- Little computer people + Rock'n wrestle + Daley Thompsons decathlon. In een koop voor f 100. Tel. 035-832112.
- **■** Voor de CBM-16 orig. spellen (Ace en Airwolf) + boek met 100 progr. Tj. Visser, Tjonger 56, 9204 AT Drachten. Tel. 05120-22733.

lk zoek hardware

- CBM-64 + 1541 dr. in goede staat voor max. Birs 14000. Rene Decoster, Wittebolsstr 13, B-3018 Leuven (België).
- In goede staat verk. 1541 diskdr. Evt. të ruilen met Atari spelcomp. + 15 spelcass. + 2 joyst. + handl. Tel. 078-101252.
- CBM 1541 voor f 300 nf ruilen tegen men. display unit 7010. J. de Jong. Tel. 08330-22856.
- Een Amiga voor max. f 2000. Tevens veel softw. voor de CBM-64/128 te ruit. De Proctor, Gouw 9, 1862 HZ Bergen NH. Tel. (na 17 uur) 02208-18015.
- Dude type diskdr. 1541 voor red, prijs. Pascal van Teeseling, Rijperwaard 84, 1824 JL Alkmaar. Tel. 072-611761.
- Een 1541 diskdrive tot Bfrs 5000 en tevens een ned. handl. voor: Forth, Mae-Ass' en Simon's BASIC
- ◆ voor CBM-64. Christian Willems, Schriekbaan 8, B-3120 Tremeto (België). Tel. (enkel weekend na 15 uur) 016/530931.
- ◆ CBM-64 en/of 1541 dr. Danny Laporte, Maastrichtsesteenweg 225 — Bus 1, B-3500 Hasselt (België). Tel. (na 17 uur of in het weekend) 011-223391.
- Een MPS-803 printer. A. Van Langenhoven, Vuurkruiselaan 34, B-3500 Hasselt (België).
- Een in perf. staat zijnde Commodore
   1541 diskdr. en tot een prijs van Birs
   5000. Jan Vanderkerken, Zavelvennestr
   B-3500 Hasselt (België).

Abonnees van Commodore Dossier Aktief kunnen in deze rubriek kosteloos een advertentie plaatsen. De service is uitsluitend bedoeld voor particulieren. Puur commerciële advertenties en aanbiedingen van illegale programmatuur worden geweigerd. De redactie is niet verantwoordelijk voor fouten als gevolg van onduidelijke opgave. Een advertentie mag ten hoogste 7 regels van 25 aanslagen lang zijn.

Opsturen aan: Commodore Dossier, t.a.v. mevr. C. de Haan, Rijnsburgstraat 11, 1059 AT Amsterdam.

- Een Commodore 1541 diskdr. tot een prijs van f 325. Tel. 05750-20718.
- Een MiDI-interf. v. CBM-64 met evt. softw. voor aansturing. Berf Breeman, Julianastr. 32, 3214 CT Zuidland. Tet. ('s avonds) 01881-1478.
- Voor de CBM-64: een 1541 diskdr. en power cartr. type 2. R. Werkman, De Olmen 21, 6903 BL Zevenaar. Tel. 08360-30884,
- Een goed werkende 1541 diskdr. + speeddos. Prijs: n.o.t.k. E. den Haan, SI Walburgstr 3, 4001 MD Tiel. Tel. (na 16 uur) 03440-14808.
- Een CBM-128D en wit Amiga softw. ruilen. Ik zoek o.a. Kickstar + Workbench V1.2. Tel. 02155-15041.
- Voor CBM-16 een 1551 diskdr. tot f 250 el te ruilen tegen een VIC-20 + cass.rec. + softw. + boek. J. Beswerda, Keurmeesterstr 23, 2871 GM Schoonhoven. Tel. 01823-2966.
- Licht defecte Commodore apparatuur.
- Een 1541 diskdrive. P. Tamerus të Rotterdam. Tel. 010-4218240.
- Een diskdr. voor de CBM-64. C.W. Feelders, Schans 119, 3025 VG Rotterdam. Tel. 010-4780687 of (tijdens kant.) 4241759
- Voor de CBM-64: modem
   1200/75/300 mei handt. en/of softw. Guido. Tel. (na 18 uur) 04750-28844.
- Een CBM-128D + kl. mon. + softw.
   Tel. (na 18 uur) 05423-83523.
- Een diskdrive tot f 250, power cartr. tot f 60 en ook softw. Tel. 01860-18657.
- Microcomputer MPF-1 van Multitech. H.J. Jans. Tel. (na 18 uur) 071-316456.
- Een 1541 diskdrive. Tel. (na 19 uur) 072-333542.
- Een schema vanspeeddos (dus print layout en aansluiting In 1541-C nn CBM-64) tegen verg. of tegen een compl. schema van de CBM-64. Michel. Tel. 072-334657.
- In goede staat verkerende printer voor CBM-64. Pieter-Jan de Ruyter is Etten-Leur. Tel. 01608-35905.
- Voor CBM-64 eeen 1541 diskdr. Int f 300. Afred Toornstra te Epe. Tel. 05780-15744.
- Een printer MPS-801 (def. geen bezw.). Rab vd Brug, Postbus 439, 7500 AK Faschede
- Een CBM-64 tot / 250. Kees. Tel.08338-52457.
- Een Commodore 1541 diskdr. lot
   f 400. J.W. van Prooijen, Nettelhorst 44,
   5714 MD Ede Gld. Tel. 08380-22745.
- Telex/Morse interf. voor CBM-64 + 801 of 803 printer. Tevens kontakt gez. met radio-amateurs in de omg. van Capelle ad Ussel. Tel. (na 18 uur) 010-4517415.
- Voor de VIC-20: 8 K geh. uitbr. G.F.S. Algra, Hoefweg 72, 2655 CG Bleiswijk.
   Tel. 01892-13826.
- Een plotter voor CBM-64. Tel. 075-280762.

- Voor CBM-64: een 1541 diskdr. + handl. Tel. (na 20 uur) 085-819139,
- Een 1541 diskdr. Tevens softw. voor de CBM-64/128. G.J. Jansen, Curiestr 17, 7316 LL Apeldoorn. Tel. 055-214134.
- © Gehandicapte zoek matrixprinter NLQ, Voorkeur NL 10. Tevens progr. gevr. (disks) voor ontwerpen van titels. Tel. 05490-60257

lk zoek software

- Handi. van Elektromat en Plantine 64.
   Bruno Van Hemelrijck, Rijkenhoek 78,
   B-1840 Eppegem (België).
- Voor het beleggen in opties en/of aandelen. Tevens gebruiksaanw. van GEOS V1.2 tē ruilen tegen softw. T. Kuiper, Kamilleweg 35, 9731 JE Groningen.
- Listing uit duits blad Turbo Pascal, waarmee grafiek mog. is op CBM-128 in CP/M. Onkosten verg. M. van Kempen, Klembergerweg 10, 7214 BL Epse. Tel. 05759-1663
- Kortegolfpiepjes op CBM-64. Wie heeft er een progr. + gebr.aanw. om een normale radio op de CBM-64/128 aan te sluiten? J.A.A. Klijs, Postbus 3162, 4800 □□ Breda. Tel. 076-870668.

lk wil ruilen

- CBM-64 softw. op disk. D. Christeaens, J Vanndeveldestr 7, B-3200 Leuven (Belg).
- Wie hæeft Basicode 3 op cass. of listing tegen Basicode 2A. B. Van Hemelrijck, Rijkenhoek 78, B-1840 Eppegem (België).
- ♠ (Eigen) progr., util. listings, disk of tape. Uitwiss. van ervaring met de CBM-64. J. Breas, B Huetstr 50, 2524 TV s Gravenhaue.
- Softw. op disk. Wim of Ruben. Tel. (na 20 uur) 058-661948.
- © CBM-64 softw. op disk. Fred Regoort, Violenweg 14, 1431 TX Aalsmeer.

Overiger

- Gez. handl. van Colossus Chess en Multiplan voor de CBM-64. G. Michels, Uude Brusselstr 22, B-1740 Ternat (België).
- Mailhox Sneek. Tel. 05150-22162. On-line: elke za en zo van 19 tol 8 uur.
- Gez. gebr.zanw. Wordwriter voor CBM-128. E. Elschot. Tel. 05443-71048.
- Te koop tijdschr. o.a. 64'er, Compute's Gazette, Power — Play vanaf juni 1984. Min. afname 1 jaargang. C. Bleyendaal te Heemskerk. Tel. 02510-42312.
- Gez. de handt. van R.M.S. Titanic. M.R. Merkestein, Bizetstr 12, 2625 AX Delft. Tel. (na 17 uur) 015-565928.

lk bied aan hardware

- © CBM-64 + 1530 taperec. + joyst. + cass. met goede Turbo softw. Prijs: Bfrs 7500. Tevens 1158C (batt. defekt). Prijs: Bfrs 1000. Jo Landrieu, Heurnestr 66, 8-9700 Oudenaarde (België). Tel. 055-313764.
- € CBM-128 + Star printer + 1571 diskdr. + 1901 kl. mon. + veel softw. Ook los te koop. Nico Muyllaert. Tel. (België en na 20.30 uur) 059-508504.

- CBM-SX64 draagb. comp.: CBM-64 + kt. ■■■ + diskdr. (z.g.a.n.). Prijs: f 1250. Tel. (na 18 uur) 03404-16690.
- Teletron modern. Prijs: / Evt. te ruilen tegen goede 1541 diskdr. Andre Wel, Hogeweg 56, AK Tel. 08878-1288.
- + 1541 + stipstream bandrec. + joyst. + bandjes + disks + stofkap + bandl. + boeken. Albers, Ritzemabosweg 53, 6706 BC Wageningen. Tel. 08370-12741.
- + voed. + stofkap + ned. handl. Prijs: f 400. Jan Kenter ■ Ursem. Tel. 02202-1645.
- Een lichtstuurunit aanstuitbaar op CBM-64. 8 per kanaal. Incl. softw. Ideaal (isco. Prijs: f 200. E. Sommeren. Tel. 03440-16231 1 19356.
- + speeddos + diskdr. + mon. + cass.rec. + modem + 5 ingeb. eproms + joyst. + 100 disks + softw. (tekstverw., database, boekh., speñetjes) + div. boeken. Prijs: f 1550. Tel. (na uur) 05995-1398.
- + MPS-803 + tractorleed + datarec. + power cartr. + diskdr. + disks + diskbak + 1000 ketpap. + 15 tijdschr. + tapes. (1 jr oud). Alles in een koop 1725. Tel. 01823-2316.
- Simon □ cartr. + handl. □ orig. verp. + 0cp □ □ □ □ + 1942 + Fist □ □ f 55. Tel. 010-4737951.
- CBM-128, 1570 + schijven, 1541 + schijven, 1520 plotter, MPS-801 printer, mon., power cartr., modem interf., softw., handl., boeken, tijdschr., Oxford Pascal (tape). Tel. 01853-4145.
- met stofkap in doos. Prijs: t.e.a.b. Tevens ik CBM-128 div. softw. Iflightsim. (64 mode). Tel. 01853-3856.
- CBM-64+, resetknop, ingeb. disksnellaad, final cartr. N (incl. handl.), floppy's met plm 1000 spelletjes, printer, 200 blanco vellen, cass.rec., 2 floppybakken (1 slot), 1 lichtpen (incl. softw.) en l Arcade joyst. (met verlengsnoer) prijs f 1500. Plus veel leerzame boeken over Machinetaal, BASIC, Graphics, etc. Plus computerson, comm. User, CCI, etc. Patrick Maanen. Tel. (na 18 uur) 010-4551250.
- MPS-80s printer (f 400) (f 40), Ruben, Tel. 02990-36552.
- + joyst. + datarec. + Elec kaartenbak, Simon's uitbr. 114 Com. Programmeren en softw. Vraagprijs: / 600. W. Pul. Tel. 01803-16705.
- House + diskdr. + modem + centr. interf. + cass. + IIII softw. + boeken. Prijs: f 1200 J. Swiebel. Tel. 01899-19878.
- + 1571 dr. + 1530 rec. + power cartr. + 12 cass. + 55 disks (600 progr. o.a. Jane) + diskbak + intro-buek + tijdschr. + fraaie kast. Prijs: f 1599. J. Corts Maarssen. Tet. 03465-63371.

- Z.g.a.n. 1541 diskdrive. Prijs: *f* 500. Tel. (na 17 uur) 045-452488.
- CBM-64 + 1541 diskdr. + printer + joyst. + div. softw. + pap. + boeken. Prijs: f 1250. E.J. vd Laan, Kloevelaan 10, 3381 LH Giessenburg. Tel. (ma-vrij na 18 uur) 01845-2264.
- KCS centr. kabel medicentr. printerinteri. Tevens Advance puter cass. aansl. Prijzen resp.: f 25, f en f Tel. 05181-2727.
- + speeddos + 1541 diskdr. + datarec. + 2 joyst. + Seikosha GP-100 printer + monochr. mon. + Simon's = cartr. + veel softw. + handl. Vraagprijs: f 1800. Menkel. Tel. 05270-16288.
- 3D-drawing board, superbase, superscript, games, muziek, util., etc.). Prijs: 1 1200. J.W. Proeijen, Nettelhorst 44, 6714
- Voor CBM-64: een CPA-80-C matrix 8x8 printer. Frictionfeed in tractorfeed. Bi-directioneel. CPS. Prijs: f
- Te koop per disks (single) f 12. MD-ID + f 1,50 ■ disk. zendk. J. Houtman te Cuyk, Tel. 08850-16792.
- CBM-64, 1530, 1541 printer dalsyw. HR10C, mon. + div. + tcompl. CD = 1-10 + veel orig. softw. Vraagprijs: f 2000. Tel. 020-437879.
- $\blacksquare$ + datasette + softw. + boeken + joyst. voor f 500. Tel. (tussen 18 en $\blacksquare$ uur) 020-321278

lk software

- Z.g.a.n. Data Becket Intern. Prijs: 1450 (Hft 77). Bart Van Brabant, Meer-18, B-3530 (België).
  Tel. 011-381624.
- Legale tekstverw.: Tasword-64, GEOS, Printshop. Prijs: Bfrs ■ (Hft 35) per stuk. ■ in ■ koop: ■ 1500 (Hft 85.). Jan Vanderkerken, Zavelvennestr 29, B-3500 Hassett (België).
- Commodore Maker: met keyboard, songboek, stickers ■ handt. Prijs: f 70. Tel. (na ■ uur) 078-124629.
- Z-80 insteekmodule voor te draaien.
  Drig. Commodore uitv. Prijs: f 135. Tel.
  079-316339.
- Orig.software. Jacques. Tel. (na 19 uur) 04979-1451.
- Voor CBM-64/128 → disk. F. Rijksen, Het Achterveld 181, ■■ VL Tiel.
- Voor op tape orig. progr. o.a.
  Bongo, Yie Kung Fu, Knight, Winter events, Evt. ook ruil. Martijn
  Bohmann Hilvarenbeek. Tel.
  04255-1749.
- Orig. softw. koop vanaf f 20. o.a. Copiers, Jane, compilers, kraakprogr., CBM-128 softw., enz. (aales nieuw). DCH Software, ■ Hubertusstr 1, 6075 BC Herkenbasch
- Final cartridge + handl. Prijs: / 75.
- Easysript (Holl.), GEOS V2, Horooscoop 64, Grotten ■ Oberon, Golfset en Eindeloos. Totaal f 150, J.P.T. Albers ■ Linden, ■ 3, 1261 ER Blaricum. Tel. 02153-87596

- Ilk zoek hardware
- Voor CBM-64: 1541 diskdrive. M. Wijsman, ■ Bullstr. 85, 2522 WL ■ Gravenhage. Tet. 070-903493.
- Voor CBM-128D: printer, modem ,kl. mon.en literatuur CP/M. J. ■ Dugteren, Oude Grensweg 81, 7552 GE Hengelo Ov. Tel. 074-911935.
- 68705 P3 voor het centr. interf. uit 64'er ■ 12/86 ■ blz. 45/46 uit Dossier no.16. J. vd Poel. Tel. 04923-61941.
- Voor CBM-64: transformator (voeding). Venbruex. Dr. Poelsstr 9, 6142 BG Einighausen. Tel. 04490-18766.
- CBM-64. Evt. een defecte. Tet.
- lk zoek software
- Voor CBM-128 bij print/teken progr. Liefst voor printer met ■ matrix aanslag M-1109 ■ Harold Vergucht, ■ De Lievestr 187, B-9700 Oudenaarde (Beluië).
- Voor CBM-128: van progr. Wordwriter 128. Voor CBM-64: Mig Alley Ace en Acro Jet. F. Verhoeven, Fred Lintsstr 116, B-3000 Leuven (België).
- Alle simulators (evt. met uitleg). Liefst flightsim. Evt. rullen ■ Ace, Ace ■ Aces, Flight-deck, Dam-Busters, Elite, Tau Ceti. Johan Van Hoeydonck, Van Cortbeemdelei 263, B-2100 Deurne (België).
- Fanaat zoekt tegen kl. verg. adventures: Hacker, The Pawn, Sherlock Holmes, e.a. Rupert Billen, Sassenbroekstr 26, Marie (België). Tel. 011-314200.
- Listing Basicode progr.
  Breuken I III. G.W. Hansen, Wijnberg 5, 2716 PD Zoetermeer.
- Voor CBM-64/128D: astrologie progr. Evt. ■ □ ruilen. Tel. (na ■ uur) 075-167558.
- Weor CBM-64: Compiler (liefst op disk). H. Holt, Rossinistr 15, 5144 XV Waalwijk. Tel. 04160-35788.
- Voor CBM-3096 prof. softw. o.a. adressenbest., boekh., facturering, voorraadbeh. adres van Gebruikersklup 3096. Evt. tegen verg. en/of ruilen. F. Geenen, Jansenplein 1, Velden, Tel. 04702-2504.
- designer pencil + instr. en ultisynth 64. Evt. te ruilen tegen instr. ultisynth = easyscript div. plm 700 progr. J. de Jongh, Waardeel 61, 8332 ■ Steenwijk.
- Geodex, Geofile, Geocale, GEOS writers workshop en GEOS Desk Pack-1. Evt. ook te ruilen tegen plm progr. R. Asperen. Tel. ('s avonds en weekend) 01871-2070.
- Gevr. ned. handl. van een printer. Tevens 1541 of 1571 diskdr. met handl. + Comm. Dossiers + alle CD-Actief's tegen verg. A. Zeeuw, H R Holstweg 7, CA Gravenzande. Tel. 01748-12088.
- Voor CBM-128: ■■■ softw. (fiefst Public domain). P.I. van Beijnum, ZHB-Hoven 25, 2513 PT Gravenhage.
- Voor CBM-16: spelletjes. A. Ham, Kreekstr 3, ■ s Gravendeel. Tet. 01853-1636.
- Gevr. op disk + beschr.: Thuiskantoor 075-287988.

- (Wolters) + Arnhem + andere games. M. Berkhout, Tel. 08813-2253.
- Voor CBM-16 progr.: XZAP Punchy. Fabian Breg, Parklaan 28, 1671 Medemblik. Tel. 02274-3299.
- Strategie en fantasie progr. bijv. Kampfgruppe. ■ Bardstale, ultima IV met uitleg. Plm. ■ ned. uitleg aanwezig. ■ Frederiks, Berkhaag 47, 6914 ■ Herwen.
- Progr. uit 64'er: Soundmon, 64, Protherm. 919A Cad e.a. Evt. ■ ruit. Ook handl. ■ cities of gold. F. Groen. Tel. 03410-18748.
- Vertaalprogr. voor MSX
  tape Simon's Was tape.
  H. B. Koster Garderen. Tel.
  05776-1428.
- werk. prof. boekh. progr. + handl. voor CBM-64. Tevens aangeb. adventures Zork I, II f 15. Henk van Dijk, Kruiskamp 28. 7152 JG Eibergen.
- Oos (cass. versie). Arie. Tet. 02510-27386.
- ruilen
- kan mij adventures helpen? Kan rulen met topgames (o.a. 1942, en Goblins. C. Vertonghen, Karrestr 31, R-9100 Lokeren (België).
- Software (tekstverw., 80kel.krt,etc.)

  ik tegen boekh.progr. progr.
  dat via de zender (geen telefoonmodem)

  overseinen. Jurgen Debo,
  Hospitaalstr 14, B-8520 Lauwe (België).
  Tel. 056-411472.
- Boekh.- en telecomm. progr. (zendmast) in ruilen tegen petspeed, celossus, tau ceti, hacker in the law recente progr. (voorkeur CBM-128). B. Cottens, Hospitaalstr 19, Lauwe (België). Tel. 056-411472.
- CBM-64 softw. op disk. progr. e.a. spellen Top-10. J. Van Hoeydenck, Van Cortheemdelei 263, B-2100 (België).
- Voor CBM-16: pokes games. Evt. ook koop. Tel. (na 17 uur) 05943-2391.
- Disk softw. Tevens gevr. epromprogr., modem ■ schema's voor CBM-64. D. ■ Linden, Mozartstr 65, 7582 ET Losser.
- hardware
- + cass.rec. + Il joyst. + softw. + ned. handl. Vraagprijs: Bfrs (Hfl 500).Hank Brandwijk, Bungalowpark 42, Hechtel (België). Tel. 011-734736.
- CBM-64 + 1541 + C2Nrec. + disks + tapes + tapes + tijdschr. + 8 + 2 joyst. + tijdschr. + 8 BASIC. Vraagprijs: 1600. Butter Zoetermeer. Tel. 079414969
- CBM-128 + 1570 diskdr. + printer + Comm. 1901 kl. scherm + softw. Prijs: | 2450. Tel. (na 17 uur) 03404-51641.
- © CBM-64 + voed. + datarec. + spellen (2 mnd oud). Prijs: / EEE Tel. 075-287988.

SCN COMMODORE HOT-NEWS

Stichting Computerhobbyïsten Nederland, beter bekend HotNews Commodore Dossier hebben samenwerkingsverband.

samenwerkingsverband is zowel SCN-leden, als abonnees Commodore Dossier kunnen informeren hun computer, de Commodore. Het kort komt sabonnees Commodore Dossier kunnen mee-profiteren de vele faciliteiten, zoals het gratis bezoeken maandelijkse bijeenkomsten dergelijken, haar biedt. spreekt zich dat SCN-faciliteiten beschikbaar zijn Commodore Dossier.

WAT DOET IN

geeft elke maand clubblad uit, boordevol listings, tips muttige informatie betreffende C-16, plus 4. C-64, de C-128 m Amiga.

organiseert elke maand bijeenkomsten — Commodoreenthousiastelingen elkaar ontmoeten. -Bijeenkomst: I grootste bijeenkomst wordt elke tweede zaterdag van I maand in I te Amsterdam-Osdorp gehouden.

Tussen 10.00 en 16.00 uur hent u van harte welkom. Voor januari is echter uitzondering. SCN-clubdag is tweede zaterdag maand, DERDE. dus op zaterdag 17 januari welkom

Tijdens bijeenkomsten worden vot-

informatiestand: vragen vragen computergebied, programma's uit onze softwarebibliotheek, vragen programmeer-problemen, men zet programma's gratis eprom, we een eigen goed goedkoop merk schijven

Reparatiestand: het aanbrengen by resetschakelaar, wijzigingen/reparaties aan de apparatuur, wan koppen de cassetterecorder/diskdrive, inbouwen in nieuwe kernal's karakterrom's enzovoort.

-Handelaren: tegen hobbyprijzen bieden zij li inteuwste artikelen in computergebied. (uitbreidingen in vaak in in inte

-Hobbyïsten: zij demonstreren zelfgemaakte hard- m software-uitbreidingen.

-Softwarebibliotheek: Leub beschikt over een Leub programma's Leub gebied. Leub programma's Leub groeit nog Leub week.

-Cursussen: maand worden

SCHIJVEN-SERVICE

U KUNT DE VOLGENDE SCHIJVEN

SCHIJF 1

keer kip leibotus autostart. basic 🔳 bliksem boodschappenlijs bowling cass.index compactor directory disk repair funktiekey 64 hardcopy highlighter hotnews interface iaarkalender karakters karakters I kijk 1/2 II kijk 1/8 maandkatender nieuwjaar poke-peek(a) poke-peek(h) print hex-dec nrioter datamake printer generato orinter voorbeet ouick-64 rekenmachine tekstverwerker

tekstverwerker g

videobanden

woordbreker

woordbreker 1

transfer

uni lister

vidiorint

SCHIJF 1

adressenbestand auto number autokosten cassette bestand cross-reference database 🚃 dir+database directory sort disk catalog disk etiket disk hulp domino dr. viden flightsim vic getal ______ huisinventaris interface joystick test list-stop monitor \$c000 monitor III rekenmach. I rekenmachine tape library gen tekstverw/oki tekstverwerker toolkit toolkit sys49152

hibliotheek
bibliotheek01
bibliotheek02
bibliotheek04
bioritme
bioritme #
datum paasdag
demo logo
diskinputfile
einde #
finance #

.

fotografie gener instruction instruction in kaartbestand kalender lees bib linker micro pims minigraph demo minigraph loader omvormer pokenvolgenscrsr print instruction instruction in 1541

print 1541
s.c.n. bestand
s.c.n. merge
sammon64.3
dir
sortwork 1
verander disknr.

verander diskn verander start vieuw bam ex weerstanden

SCHIJF II

adressen vic

audio bestand checksum = coc.chr coc.int cocktail mixer denktiid etiketten honderd kwis humbug ned instructies lesrooster platenbestand printen raad een dier reaktie deel 1 reaktie deel 2 she-adres

she-nota spritecontrol start temp.meten (sb)

HOT-NEWS SCHIJF ■

aantal mes

berek, regatta

hinkletters....

lezen

file

centronics cursieve.letters regatta hoge+norm kar invoer regatta linker nassword niet I print4 regatta regatta berek. regatta instr. regatta invoer regatta print regatta print1 regatta print2 regatta print3 regatta print4 regatta result maken rel maken result regatta s.c.n. bestand s.c.n. fibrary s.c.n. mergen starl regatta telefoonkosten. teletekstietters

SCHIJF II

verkoopsimulatie

videatitels....

disknatch change unit ciakłok datamaker.c64 ■ 100-kwis ■ de handerd-kwis dir print dir disk-dump diskindex display bam driveteet eneraie format disk girorek. c-128 header channe key ii kwis-1 top-10 kwis-2 hi-score address matrix produkt morse | num 1128 print.64.util printer test sd.backup.c64 sd.copy.c64 seq lister spandoeken test 1541 uni-copy unscratch

c64 autostart

HOT-NEWS SCHIJF 7

airplane
autokosten
check-log
clock-works (c)
deur dicht
finance
homefinace
hyporente
kassa c-64

kruiden kruidenbase kruidenprint kruidensort mab-jongg punt a schaatsen schaatsen schaatsenstart termostaatklok

SCHLIF I

100-kwis-1 cass.
100-kwis-2 cass.
a1
auto
base
begin
big
c1
charset
datamanagerc128
f1
filereader
gr.pl. tutor
grafiek plotter
karakterzoeker
karakterzoeker
karakterzoeker
roppervlakten
rekenen
rocky iv
rule of

rule of management

test

test blok
testbeeld c128
top 5
vakantie
verzameling1
verzameling6

HOT-NEWS SCHIJF II

1986

apic ■ mensprt3 bob's lettersets centronicdriver goto # goto h/a.m.·modulatie h/cns7x/sin8x t h/cos7x/sin8x = harte(n)dief harten jagen knata Inader tedenadministr loader rad v a m/a.m.-modulatie master IIII numkeypad c64 orgettie preludium print at rad van aventuur scherm r-tea set-2 set.3 setrad sidmon sen spiegelbeeld spriteklok typecursus typeplotter

ene glot

SCHIJF 10

autokosten

HOT-NEWS

userpoort =

yesterday

basic extender boekencatalogus clear com-grafix com-grafix-hoed

optellen
rekenen
mac-64
mac-start
merge
mazaik
omt./opp./inh.
pc/calc (c)
posttarieven
rekenen
screendump
solo mission
sorteren
sprite editor

SCHIJF 11

telesoftware schip gebr.aanw.scn vid. rad-modem vid. terenus vid.diverse mod1 vid.diverse mod2 com. doss download

HOT-NEWS

calculator datazoeker etiketten energiebewust globaal-1 globaal-2 kleureffect listing listing listing 3 listing listin

Amsterdam een cursus Basic, een cursus machinetaal en een cursus flight-simulator

-Viewdatabank: u kunt een toegangsnum-mer krijgen voor onze eigen "viditel" systeem. In dit systeem vindt u een grote sortering telesoftware die u gratis ter beschikking staat. 24 uur per dag. Dok de programma's die wij als listing afdrukken kunt u hier dowoloaden

ABONNEMENT/LIDMAATSCHAP

 Een abonnement bedraant slechts f. 40,- per jaar. Dit abonnement kan elke dag van de maand ingaan. eerste Naast gratis toegang tot de gebruikersda-gen en de faciliteiten, ontvangt u ons blad elike maand aan buie

Lid worden doet u door fl. 40,- (12 maanden) over te maken op postgiro 5441050 ten name van SCN Commodore Hot-News

PROEFNUMMER HOT-NEWS

Een proefnummer van ons blad kunt u bestellen door f. 4,- op girorekening 5441050 ten name van SCN te Amsterdam over te maken.

VOOR MEER INFORMATIE:

's avonds tussen 19.00 en 22.00 uur: 020-934699.

PROGRAMMA BIBLIOTHEEK SCH

• De navolgende programma's zijn op schijf te verkrijgen. De programma's die op de schiiven 1 tot en met 4 staan, ziin ook op cassette te verkrijgen. De programma's die niet met een cassetterecor-der werken zijn weggelaten. Omdat het aantal schijven dat SCN aanbiedt inmiddels zo is gegraeid, kunnen we helaas niet meer in elk nummer het complete overzicht afdrukken. We zullen dit echter doen als er ruimte in het blad overschiet. In Dossier nr. 9 staan de overige schijven die SCN aanbiedt.

BESTELLEN:

- Dit kan np 3 manieren:
- 1. Tijdens de bijeenkomsten door betaling van f. 10.00.

2.Maak f. 12,50 (inclusief porto / verpakkingskosten) per schijf over op postgiro 5441050 t.n.v. SCN te amsterdam. onder vermelding: 'schijf (nummer) of cassette (nummer)' en uw abonnee-nummer.

3. Via Viditel, kies nagina 6247102, Inons bestand vindt u alle SCN schljven terug. De prijs is een stuk hoger, maar dat komt omdat zowel de PTT als de li. eraan

SCHIJVEN-SERVICE

materiaal ber. mc-hulp printer revolverh/c000 tekstverwerker uitleg globaal woordeffect zwitsers systeem fzwitsers systee

HOT-NEWS SCHIJF 13

documentatie gas-elektra lotte/128 mijn stad navigatie run.simple term sb/rapport sh/rooster simple term 64 tester.mem trans-lister

HOT-NEWS SCHIJF 14

64 fast pokes.c atoomgewicht 128 basic comm. 64 cursorkleur definition.c fin.analyse formateer 64 game-killer high-res/mps-802 instrukties invoerprg joystick doodle kleurenkaart 64 lifescore list freezer.c memorizer-128 menu milage

monitor 50000 munchmath.c random lotto.c raster interupt rename4 sin disk copy term.64.d terminal 64 testbeeld 64 textmaster.c tm-instruct 1.d tm-instruct 2 d tm-instruct 3.d turbo menu maker viper.c viza-½ascii wet paint.c word worker.c

HOT-NEWS SCHUF 15

-zaak adres 64 agenda 64 echte new 64 floppybestand 54 inf tydschrift64 info karakters 64 kernreactor1 64 kernreactor2 64 list-stop 64 monitor 50000 peek mon 64 rename 64 scratch 64 simons demo 64sb spred has tekstel 64

HOT-NEWS SCHIJF 16

nc/base (c)

HOT-NEWS SCHIJF 17

eva

HOT-NEWS SCHIJF 18

Bob's logomaker

3D grafieken hootoratector codatie pro dec-bin 64 dec-hex 64 demo interrupt64 demo-1(logo) demo-2(logo) demo-3(logo) echte new editor editor 7000 find bl 64 floppy bestand getlogo hex-dec 64 interrupt demo 5 klaverjas klaverjas Njst klaverjas instr. loader index 1 loader index 2 loader index 3 namen parachute schermwissel sid demo speedscript-viza sprite demo tafels tokens 64 vio-viza wait demo wortel trakken

HOT-NEWS SCHIJF 19

lees dit eerst

annuiteitenberek

hamreader

auto

blok 1

blok 2

temmer

auto-directory

bob's sound-

china music

circle demo

cursor demo

ddtestbeeld 1

ddtestbeeld2

Adtestheetd3

ddtestbeeld4

ddtestbeeld5

ddtestheeld6

eddi doodle

geb-calc-print

geboortedag

graphic intro

kleuren-combi

kleurenkaart

j.s.bach

toade

lone(t)

mc128

mceddi

ps128

ram mar

menu

look at list

monitor test

picture show

rom map sequential lezer

testbeeld(128)

space sight

uni-conv

f-keys

disk error exam

otprotector

autoboot maker bat 3d

bob's hb-trainer diskview electra bereken gas berekening geluid in pgm getalstelsels invoegen kninsaver labyrinth lader/saver mt loader maken machten van twee mc inachten musckeyload printer-aktie 64 reformat 64 scn-testbeeld slow-screen sound \$c000 sound loader sprite manipulat tape lest testbeetd 64 (1) trace 64 tuinsimulator uitleg diabase vallend gesteente vic-low-budget vraag en antwoord

HOT-NEWS SCHIJF 20 ALLEEN VOOR C-128!

lees dit eerst -doodle-pict----verialer:-uitleg progr-128 diskmanager

HOTNEWS 128 keypad 128 terminal SCHIJF 21 alphétizer disk

3d funk.(simonb) ball fields bob's schuifspel default 8 delete dema input v3 disk driver gas / mps-803 input v3 karakterset life mç life multi-hont multi-kaart on error goto orint at printer-aktie/64 screencopy 1520 solitaire spaanse les sterrenbeeld at sterrenhemel sb super lotto t&s machtaal teacher tour de france tour-spel vallendgesteente vic-to-budget

HOTNEWS SCHIJF 22

gebr tekstel2 a-maze-ing.1 a-maze-ing.2 adressolux annuiteitenberek berekeningen 555 calculated risk cd-disassemble

elek.berekening gas berekening geheugentest geluid in pro getalstelsels havensimulator

machten van twee me machten moddergevecht raadsnel raster maker rente berek. sorteer 1520 sorteer prog tekstverwerker

HOTNEWS SCHIJF 23 nh naam nh.

apic c garfield

apic g lucky 1 apic i vlinder a2 a3 a3b a4 balans bingo 3.0 compounder (f&f) hi-scores hires zien 801 hires zien color hires zien epson hires zien postr loader In-hestand okt+nov+dec 86 overzicht raadsel oogtest sen intro score uitgaven+plotter uitleg hires 3.0 uitleg vizawrite

viso-mon c000

voorbeeld

HOTNEWS SCHIJF 24

lees dit eerst! adressenbestand artikelen 1 ciifers er hfd-pgm ddchurchilddface hoger-lager køersberekenen ledenbestand Inniell print-ddodie scr.make-up tijdschr.inhoud topo Frankrijk uitleg vizawrite wissel c64

Cassette C-16 en plus 4

bliksemteller boodschappenlijst kalender 1 tekstverwerker videotitels rekenmachine adressenbestand autokosten cassettebestand getal omzetten huisinventaris bieritme datum paasdag finance 1 en 2 fotografie 1 en 2 kaartbestand 1/2 kaiender 2 omvormer view bam extra weerstanden

FC DE NAZORG

PRINTER PROBLEMEN (2)

Mag ik mij ook even tot u wenden, teneinde uit mijn misere te geraken.

Onlangs heb ik mij een printer, CITIZEN 120D, aangeschaft met de aangepaste interface voor mijn C-64. Met het uitproberen van de mogelijkheden van de printer, ben ik op een probleem gestoten, waaruit jullie mij misschien kunnen helpen.

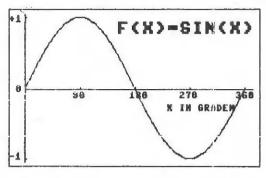
Eerste geval: telkens, wanneer er na de ESC-code een dubbel geformuleerde instructie moet gegeven worden met een kleine letter plus een 1 of 0, dan reageert de printer niet, hij drukt alleen de 1 of 0 af samen met de tekst; Vb. Om proportioneel te printen, dient na de ESC-code "p1" gegeven te worden, of de evenwaardige ASCII-code, dan wordt alleen die 1 samen met de tekst in standaard mode uitgeprint. Dit euvel komt dus telkens voor met dezelfde commando's. Tweede geval: het gebruik van CHR\$'s uit de gebruiksaanwijzing komt niet overeen met deze van de C-64; Vb. Om een Back Space uit te voeren, o.a. om een trema te printen op een e (Franse versie), dient na de gebruikelijke ESC een CHR\$ 8 gegeven te worden.

maar dan reageert de printer als een stop en drukt de verdere tekst niet meer af. Leon van Vanpachtbeke, Brugge (België)

Het probleem dat u aankaart vindt zijn oorsprong in de ASCII set van de Commodore die afwijkt van de standaard ASCII set.

De beste methode is dan ook de codes middels CHR\$ codes aan de printer door te geven in plaats van het gebruik van de letter codes. Schuin schrift kunnen we dan als volgt krijgen: OPEN1,4,7:PRINT#1,CHR\$(27) + CHR\$(52)

Bij het gebruik van backspace CHR\$(8) zal uw probleem wellicht ontstaan zijn doordat u deze code vooraf laat gaan door een ESC code. En dat is niet gebruikelijk bij CHR\$(8)

BOL

GRAFISCH PRINTEN

Het is alom bekend dat de MPS-802 printer van Commodore geen HI-RES schermen kan afdrukken. Niettemin bewijst heer W. Jansen uit Heelsum het tegendeel. De bijgevoegde voorbeelden spreken voor zich. Het is dus mogelijk de MPS-802 grafisch te laten printen zonder een extra ROM. De heer Jansen haalde uit het Westduitse blad CHIP (nummer 8 van 1985 pagina 108) een klein machinetaal-

programma dat dit mogelijk maakt. Ook staat er volgens hem in het eveneens Westduitse blad 64'er Sonderheft 2/86, een programma dat naar keuze een tekstscherm of een HI-RES scherm laat zien. Vergroten van de afbeelding is mogelijk. Met andere woorden, het is dus wel degelijk mogelijk om met een MPS 802 HI-RES schermen af te drukken. En nu maar hopen dat die oude nummers van bovengenoemde bladen nog ergens op de kop te tikken zijn.

KARAKTERLOOS V.2

In de listing van Karakterloos V.2 op pagina 46 in Dossier 11 is helaas een regel weggevallen.

Het gaat hier om de regel die tussen regels 1A3D en 1A55 hoort

De volgende regel hoort er tussen:

1A49: 25663CFF 3C66A325 18187E18 0835

ZONE 7

Met het schietspel Zone 7 van John Vanderaart is wat aan de hand. Als het is ingetikt werkt het niet. Maar niet getreurd. Dit euvel is simpel op te lossen. U geeft POKE 44,80:poke 5*4096,0:new. Vervolgens laadt u de Dataspeeder en geeft als beginadres \$0801 en als eindadres \$3EF4. Nu laadt u Zone 7 binnen en slaat het meteen weer op. U zult zien dat het spel werkt. De fout zit 'm in het eindadres. Sorry voor het ongemak.

Precision Software

Professionele Software

voor de CBM 64 en CBM 128

De intelligente tekstverwerker

Wat is Superscript?

Superscript combineert tekstverwerking, spellingschecking, rekenen en mailing mogelijkheden in één pakket. Dus nu is er eindelijk de hoge kwaliteit tekstverwerker om al uw financiële overzichten, tabellen, lijsten, brieven, mailingen en zelfs labels op een snelle en effectieve manier te maken. Superscript is de opvolger van het wereldbekende Easyscript, waarvan er meer dan 350.000 copieën zijn verkocht, dus u weet dat u erop kan

Simpel voor beginners

Indien tekstverwerking nieuw voor u is, dan zullen de Superscript menu's u direkt op uw gemak stellen. Geen Engelse kreten, nee alles gewoon Nederlands! Elk commando is een enkel woord en elk commando heeft een eigen hulpregel. Om een commando te kiezen gebruikt u eenvoudigweg de cursor om het commando te selecteren, u hoeft niet eens een commando in te typen! Bent u éénmaal vertrouwd met Superscript, dan kunt u deze menu's geheel passeren bij het uitvoeren van commando's:

Krachtig voor gevorderden

Superscript geeft u de mogelijkheid uw werk tot een minimum te beperken, doordat u zelf standaardteksten en commando's kunt definiëren. Dit betekent dat u veelgebruikte stukken tekst (b.v. een adres) kunt invoegen in de tekst of een complete serie commando's kunt uitvoeren (b.v. laden van een tekst, adres invoegen en afdrukken) met één enkele druk op een toets. Dat is intelligent!

Edit mogelijkheden

Superscript geeft u alle editmogelijkheden van een professionele business tekstverwerker met functies zoals stukken tekst verplaatsen, copiëren en verwijderen; overtypen; invoegen; zoek- en vervangoptie met patroonovereenkomst, optioneel onderscheid hoofdletters/kleine letters en optionele bevestiging voor vervangen; zowel voor als achteruit zoeken; wisselen kleine letters en hoofdletters voor een woord of een stuk tekst; kolomverplaatsing en nog veel meer!

Goed met nummers

Met Superscript kunt u tekst tot 240 tekens breed aanmaken. Dus ook uw jaarverslagen en andere financiële overzichten & tabellen. Dankzij de decimale tabs hoeft u zich geen zorgen te maken over het aanlijnen van getallen, Superscript doet dit voor u. Superscript heeft een complete set calculatiefuncties die u kunt gebruiken als buro calculator of voor het rekenen met de getallen in de tekst. Naast de normale calculator functies voor het optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen en percentageberekening kunt u met Superscript ook kolommen, regels en zelfs complete tabellen in één keer optellen.

Met Superscript kunt u een persoonlijke mailing verrichten. U kunt in een standaardbrief zelf adressen intypen of deze automatisch laten invoeren d.m.v. Superscript uit een database- of spreadsheetbestand. Bij de mailing kunt u zelfs nog selecties maken, bijv. wilt u alleen mensen uit Rotterdam deze maling sturen. Op de programmadiskette staat tevens een voorbeeld voor een mailing-label, wat u zelf kunt aanpassen voor uw eigen gebruik!

Natuurlijk wordt ook dit produkt weer ondersteund door onze gratis telefonische ondersteuningsservice.

Easyscript

Als u een Easyscript gebruiker bent, dan is Superscript de logisch volgende stap, Superscript met zijn extra mogelijkheden en functies die nog krachtiger

PRIJZEN	ĊB	M	AT	ARI	APPLE
	128	64	800XL	130XE	//E&//C
Superbase	325,—	225.—			125.—**
Superscript III	325,	225.—	225	5,	125,—** 125,—**
Supertype disk		85.—		,	,
Supertype cassette		69.—			
Superbase Starter		199.—			
Super Diskdoc	79,—	79,-*	*		
- 1 (on: Onu o					

of 128 in CBM 64 mode

Precision Software

Precision Support Heemraadssingel 195 3023 CB Rotterdam Telefoon 010-4778890

Superbase

De programmeerbare database

Gemakkelijk om te leren

Zodra u het Superbase pakket ziet, zal u opvallen hoe dik de bijbehorende handleiding is. De handleiding bevat een drie-tal instruktielessen die zowel de onervaren computergebruiker als de professionele gebruiker van de eerste stappen met Superbase tot het eerste met Superbase gemaakte programma begeleiden. De referentie is de grote encyclopedie van Superbase functies, waarna een apart stuk begint over het programmeren met Superbase. U zult merken dat de handleiding prettig te lezen is en u telkens weer daar steunt waar u extra hulp nodig heeft.

Gemakkelijk te gebruiken

U zult al snel uw eigen bestanden voor persoonlijke gegevens, verzamelingen, adressen en andere gegevens kunnen aanmaken. U maakt uw recordlayout zelf op het scherm aan, zodat het er precies zo uitziet als u dat wilt. Deze layout kunt u daarna gebruiken om records in te voeren, te wijzigen en zelfs op te vragen. Zodra u één of meerdere bestanden heeft opgebouwd, kunt u records afdrukken, selecteren, sorteren en nog veel meer, precies op de manier die u wenst. In het begin zult u alleen de Superbase menu's gebruiken, die u stap voor stap bij uw doel brengen.

De verborgen kracht

Als u meer bekend bent met Superbase, dan zal u echter al snel commando's direkt gaan invoeren, zodat u meerdere commando's in één keer kunt opgeven. Maar dit is slechts het begin.

De echte kracht van Superbase is de mogelijkheid een serie van dit soort commando's samen te voegen tot een programma. Als uw gaat programmeren heeft u vele extra superbase commando's tot uw beschikking, maar ook een complete set van basic commando's. Dit maakt van een normaal datamanagement systeem een echte database van ongekende kracht, met alleen uw hardware als remmende factor.

Het geintegreerde office pakket

Op de CBM 128 kunt u Superbase en Superscript zelfs beiden laden en kunt u informatie tussen deze programma's uitwisselen zonder programma's te moeten herladen! Dat is pas integratie.

Superbase

- Gehele programma in geheugen, geen diskettes wisselen
  Ingebouwde enkele/dubbele diskdrive backup
  Snel opvragen van records (minder dan 0,3 seconden)
- Velden kunnen toegevoegd en veldsoorten gewijzigd worden
- zonder dat u bestanden moet reorganiseren

   Veldsoorten bevatten o.a. tekst, numeriek, datum, kalender Veldstötteri bevätteri o.a. tekst, numeriek, daturi, kalender constant, sleutel en resultaatvelden
   In resultaatvelden kunt u basic en mathematisch formules gebruiken
   Zoeken op maximaal 127 velden, sorteren tot 34 levels diep
   Reportwriter voor overzichtslijsten met kopjes, subtotalen en totalen

- aangemaakt door het beantwoorden van enkele vragen
- Linken van meerdere bestanden Inclusief gratis delete en labelprogramma
- Ondersteunt alle standaardprinter interfaces (RS232 / Centronics / Seriële)

SUPER DISKDOC

Super Diskdoc is de ideale toolkit voor uw Commodore systeem.

Met Superbase Disk Doc heeft u-volledige controles over uw diskettes. Zo kunt u o.a.:

- Diskfouten localiseren
- Individuele diskbytes editten
- Verwijderde bestanden weer terughalen
  Disk data bekijken in Hex of ASCII
- Disk afzoeken voor bepaalde zoekstring Edit en sorteren van disk directory
- Aflopen en controleren van file pointers
- · Gedetailleerde printout van diskinhoud

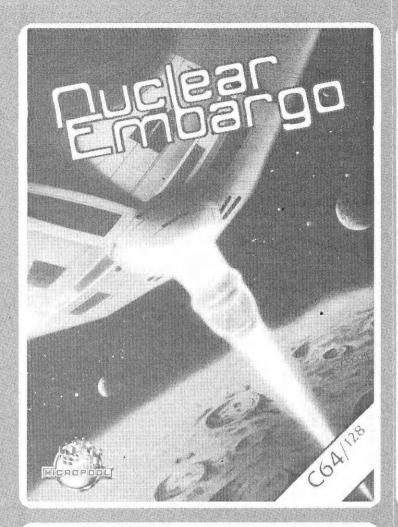
Werkt met 4000, 8000, 700/B128, plus4, 64 en 128 computers en 2031, 4040, 8050, 8250,1541, 1570, 1571, 9060, 9090, st10C en SFD 1001 drives

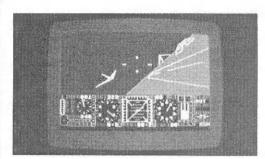

De professionele type cursus, die u leert typen met tien vingers in uw tempo en wanneer u tijd heeft.

De hele familie kan met dit pakket leren typen, zonder dat u het huis uit hoeft. Supertype is uw leraar!

(programma is Engels - handleiding is Nederlands)

Now FINGER TIP CONTROL IS WITHIN YOUR GRASP.

Nuclear Embargo

De buitenplaneten hebben alle leveringen van het voor de Aarde zo broodnodige Uranium 235 stop gezet. Jij krijgt opdracht deze nucleaire blokkade met behulp van negen speciaal voor deze missie geconstrueerde robots te doorbreken. Vergis je niet! Dit is geen normaal arcade aktie spel! Een flinke portie strategisch inzicht is noodzakelijk om de missie tot een goed einde te brengen. Voor volhouders!

Met uitgebreide Nederlandse handleiding!

Twin Tornado

Uniek! De eerste vluchtsimulator voor de C64 waarbij het mogelijk is met behulp van een speciale (niet bijgeleverde) kabel op twee computers tegen elkaar te spelen. Twin Tornado is een uiterst werkelijkheids getrouwe simulator waarin alle facetten van vliegen (en strijden!) met deze door de NATO gebruikte jager volledig aan bod komen.

Met uitgebreide handleiding!

Konix Speedking Joystick

Revolutionaire vormgeving! Nooit eerder lag een joystick zo perfect in de hand. Razendsnelle microswitches zorgen ervoor dat geen enkel spel ooit nog problemen op zal leveren. Geschikt voor Commodore 64/128, Atari en MSX.

Home Software Benelux by

Küppersweg 83 2031 EB Haarlem tel. 023-311241